

Живий дух "СЕТКУ"

З п'ятого по одинадцяте вересня у Києві пройшов фестиваль японського кіно. Він привернув увагу багатьох пенсіонерів, студентів, "неформалів". Зал "Кінопанорами" був переповнений, що, на жаль, не часто трапляється в наших кінотеатрах. Злі язички стверджують, що головною причиною такого успіху був безкоштовний вхід. Не хочеться вірити, що все насправді так прозаїчно. Для нашого глядача це - чужою, у чомусь малозрозумілою, але привабливою культурою Сходу.

В програмі фестивалю були представлені твори різні як за жанром, так і за віком. Найдавніший з них - "Рай та пекло", поставлений в 1963 році славетним режисером Акірою Куросавою. Досить оригінальний, як для того часу, детективний сюжет, хоч і з традиційним викраденням і викупом. Окрім цього, у фільмі порушується серйозна психологічна проблема, яку людство вирішує з найдавніших часів, - відповідальність громадянина і особистості.

"Народження нового месії" - дещо іронічна комедійна оповідь про діяльність релігійної секти, яка заробляє гроші на легковірності своїх співвітчизників. Найперше,

що вражає при перегляді фільму - музика. Робота надзвичайно талановитого композитора Фудзії Такаюкі просто викликає захоплення. Також, не менш цікавий і сюжет. У фільмі немає жодного позитивного героя. Навіть ті, що могли б вважатися такими, і, здається, поводять себе відповідно, в результаті виявляються зараженими вірусами основних людських вад - гординою, самолюбством, жадібністю. А що вже казати про "негативних"... Цілком можливо, що таким був глибокий і проникливий задум автора. Такий песимістичний підтекст фільму виконує корисну функцію - примушує замислитись над своїми прихованими рисами, які в певний момент спливають на поверхню.

Ще одна комедія з гіркуватим присмаком - "Привид у шинку". Фільм зроблений у стилі "Сетіку" 50-х років. Його засновник Сіро Кідо намагався уникати непривабливих і негативних сторін буття у фільмах і відстоював "здорові та світлі кінокомедії", під час перегляду яких не повинно було виникати сумнівів у правильній організації суспільства.

Комедійний сюжет прекрасно

гармонує з певною ностальгією за колективізмом. І тому, хоч елементи розлучення і смерті вносять дещо сумну нотку, ця робота режисера Ватанабе Такаесі була визнана кращою комедійною стрічкою 1994 року.

Дуже приємні й теплі враження залишив фільм одного з найпопулярніших японських режисерів Ямади Едзи "Школа". Недарма йому було надано честі бути показаним при відкритті і закритті фестивалю. Продовжувач стилю "Сетіку", Ямада творить у легкій комедійній формі. Фільм розповідає про один урок у вечірній школі, протягом якого учні - вже випускники, різні за віком і національністю люди, пишуть твір про свою школу і свого вчителя. А вчитель - надзвичайно віддана справі людина, що користується неабиякою повагою серед учнів, сам пригадує найяскравіші епізоди знайомства з учнями і їхнє навчання. І тут не обійшлося без сумних реалій життя, але ліричний та оптимістичний настрій фільму їх компенсує. Прекрасна ідея фільму, чудовий підбір характерів, талановита робота акторів і операторів - все це справляє чаруюче враження, настільки сильне, що навіть дещо наївні розмірковування про щастя не пеують картини.

Загалом, атмосфера кінофестивалю мала екзотичний аромат. Дуже позитивно сприяла музика, що чулася у залі перед початком кожного сеансу - звичайна японська попмузика. Давні звичаї і традиції в японській культурі спокійно співіснують із сучасним світом. Це відчувається як у музиці, так і у фільмах.

Валентин Ботев

Простір, час і творці нового театру

Каланчак - невелике містечко, що розкинулось на півдні Херсонщини, в глибині Таврійського степу. Йому судилося стати одним з осередків театрального мистецтва. Саме тут знайшлися ентузіасти, які два роки тому створили Херсонський обласний театр драми і комедії.

Народжувався театр важко, переборюючи інертність місцевої влади, шукаючи приміщення, заробляючи гроші. Тягар організаційних і творчих турбот взяли на себе директор Микола Кравцов і головний режисер Любов Калюжна, а допомагав їм невеликий колектив, не випадкова спільнота, об'єднана небайдужістю до театрального мистецтва. Це актори - В.Калюжний, Л.Мороз, К. і С.Радіонові, Ю.Кравцова та інші. Саме вони, не чекаючи на милість фортуни, збурили громадську думку і тихе життя провінційного міста, знайомлячи його з творами Куліша, Ердмана, Тома, Лабіша, Чехова.

Одна з прем'єр минулого сезону має назву "Ідилія та ба! і ах!" за оповіданнями і водевілем "Ведмідь" А.Чехова в постановці Л.Калюжної - сумна комедія. Побудована на матеріалі недраматургічному, у якій збережено весь авторський текст, вистава видається дещо крихкою композиційно, але сконцентровано енергетичною і цілісною сценічною реальністю.

Іншою прем'єрою головного режисера стала вистава за п'єсою "Чекаючи на Бабу" Олександра Клековкіна, написаною за принципом кіносценарію. Вона вдало поєднала в собі етнос і сучасність, дотепний гумор і життєвий драматизм, нахабність і витонченість.

У ній - розуміння глобальної, вічної природи первісних складових людської долі: Надії, Віри, Любові, Фатуму, але не як відсторонених алегорій, а втілених у житті й долі кожного персонажа.

Тут відсутній просторово-часовий акцент і це свідомо підкреслюється. Не випадково оформлення і костюми Олени Шкворець вільні, образні й символічні, а балетмейстер Олена Шиян оперує складними просторовими категоріями. Музика Олександра Гоноболіна вдало поєднує музичну спадщину різних культур, підкреслює загальну ідею, вносить у виставу оригінальність і характерність.

Ірина Добровольська.
Каланчак.

Сцена з вистави "Ідилія та ба! і ах!" за А.Чеховим (оповідання "Остання Могіканка").